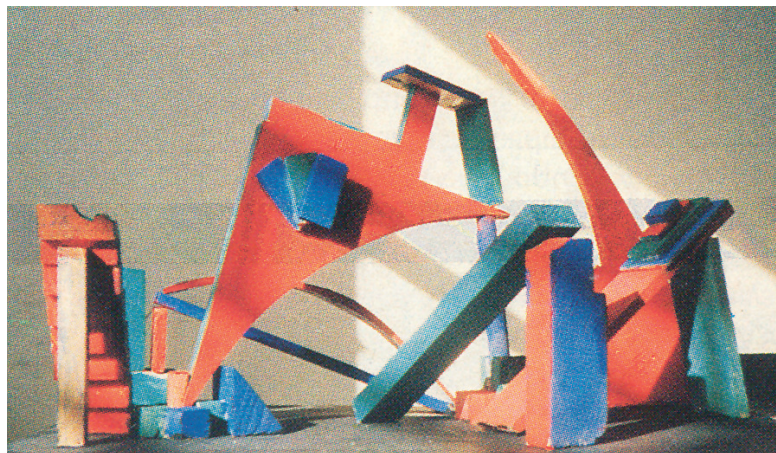

Κάνε μια φανταστική κατασκευή στο χώρο. Μάζεψε κομματάκια ξύλου σε διάφορα σχήματα (από τα περισσεύματα ενός ξυλουργείου). Λειάνέ τα με γυαλόχαρτο και αν θέλεις, χρωμάτισέ τα με πλαστικό χρώμα ή με τέμπερα. Κόλλησέ τα σε ένα κομμάτι χάρμπος, δημιουργώντας μια ελεύθερη σύνθεση (εικ. 53).

Παρόμοιες κατασκευές μπορείς να κάνεις με πλαστικά μπουκάλια, φελιζόλ σε διάφορα σχήματα και άλλα είδη συσκευασίας. Σ' αυτή την περίπτωση θα σε διευκολύνει να χρωματίσεις όλα σου τα αντικείμενα μ' ένα χρώμα πριν κολληθούν. Στις λεπτομέρειες μπορείς να προσθέσεις περισσότερα χρώματα.

53.

Φτιάξε έναν άγγελο που φτερουγίζει ή ένα φανταστικό πλάσμα (εικ. 54). Κατασκεύασε το σκελετό και το περίγραμμα του με σύρμα και πλάσε τα γεμίσματα με γυψόγαζα. Κάθε κομμάτι γυψόγαζας που χρησιμοποιείς θα πρέπει πρώτα να το βουτάς στο νερό και να το βγάζεις γρήγορα. Σκιτσάρισε την ιδέα σου στο άδειο πλαίσιο.

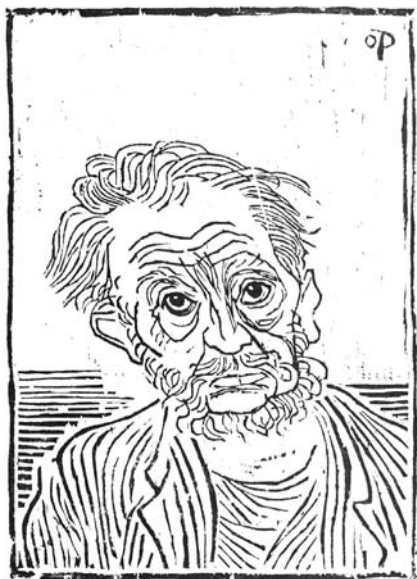

54.

Στα χνάρια της ύλης

Χάραξε σε λινόλεουμ με άσπρες ή με μαύρες γραμμές όπως στις εικόνες. Οι άσπρες γραμμές χαράζονται αφαιρώντας με το κοπίδι το πάχος των γραμμών (εικ. 56). Για να φτιάξεις μαύρες γραμμές, χρειάζεται να αφαιρέσεις τις επιφάνειες που υπάρχουν γύρω τους (εικ. 55).

55. Ο. Πάνκοκ
«Πορταίτο
του Μπάρλαχ»
1943

56. Έργο Ιάπωνα
μαθητή

Χάραξε ένα διακοσμητικό για να στολίσεις τη μπλούζα σου ή ένα φουλάρι που θα δωρίσεις στη μητέρα (εικ. 57). Κάνε ένα απλό σχέδιο. Χρησιμοποίησε ως υλικό ένα κομματάκι χοντρό ξύλο ή μια πατάτα κομμένη στη μέση επίπεδα και χάραξέ την, όπως χαράζεται το λινόλεουμ (βλ. βιβλ. Εικαστικών, κεφ. Χαρακτική, ασκ. Χαράζω και τυπώνω).

Για να τυπώσεις, σταθεροποίησε το ύφασμα με πινέζες πάνω σε σκληρό χαρτόνι. Αν θέλεις να δημιουργήσεις ρυθμούς, σχεδίασε με το μολύβι σου πάνω στο ύφασμα κάθετες και οριζόντιες γραμμές σε ίσες αποστάσεις (εικ. 58).

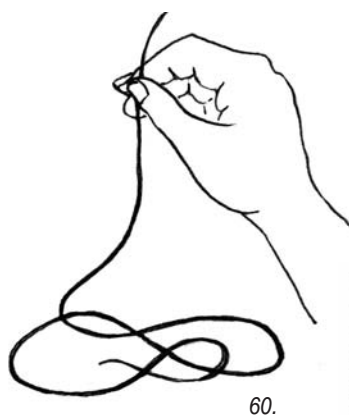
57. Ομαδική εργασία μαθητών

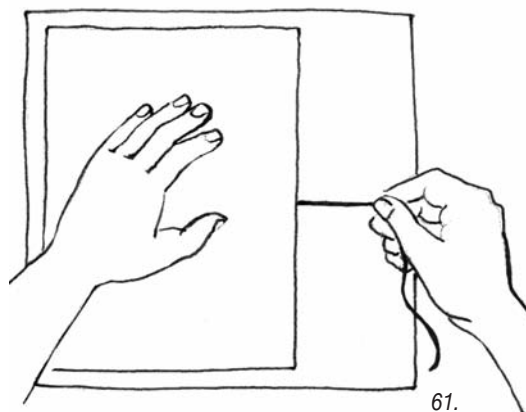
58. Σταμπωτό μαθητή 14 ετών

Τύπωσε την κίνηση ενός σπάγκου και συμπλήρωσε με τη φαντασία σου την εικόνα (εικ. 59). Βούτηξε το σπάγκο σου μέσα στο μελάνι (εικ. 60). Σκούπισε το μελάνι που τρέχει, βάζοντας το σπάγκο ανάμεσα στα φύλλα μιας εφημερίδας και στη συνέχεια τοποθέτησέ τον σ' ένα φύλλο του μπλοκ σου. Κλείσε το μπλοκ και πιέζοντάς το τράβηξε αργά τη μιαν άκρη του σπάγκου (εικ. 61). Συμπλήρωσε την εικόνα σου προσθέτοντας κι άλλους τόνους με πιτσιλιές όπως περιγράφεται στις εικόνες 26 και 27 του Τετραδίου Εικαστικών.

60.

61.

59. Ρένα Μ. 14 ετών

Κατασκεύασε μια πολύχρωμη φωτεινή εικόνα από μια ασπρόμαυρη φωτογραφία του ηθοποιού που θαυμάζεις. Αντίγραψε τις φόρμες του προσώπου, των μαλλιών, των ρούχων κτλ. δημιουργώντας μάσκες (εικ. 62) και κόψε την κάθε μάσκα σε χρωματιστά χαρτιά. Τύπωσε τη φωτογραφία και κάθε φόρμα που έκοψες σε χωριστές ζελατίνες, χρησιμοποιώντας υπολογιστή ή φωτοτυπικό. Κόλλησε όλες μαζί τις ζελατίνες πίσω από τη ζελατίνα με τη φωτογραφία και τοποθέτησε την κατασκευή σου μπροστά σε μια θολή λάμπα (εικ. 63, 64).

Ένας άλλος τρόπος κατασκευής μιας φωτεινής εικόνας είναι να χρωματίσεις με μαρκαδόρους οινόπνεύματος μια ασπρόμαυρη εικόνα που έχεις τυπώσει σε ζελατίνα.

Μάσκα: Το περίγραμμα μιας φόρμας

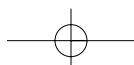
62. Α. Γουόρχολ «Μαν Ρέι» 1974

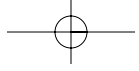

63. Το ίδιο θέμα χρωματισμένο

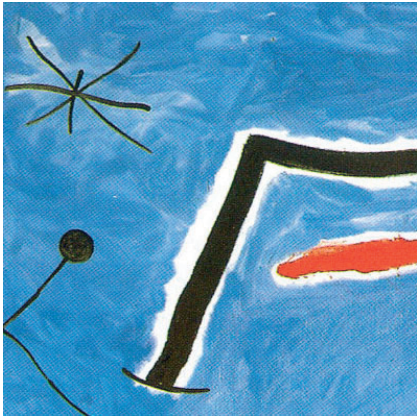
64. Χρωματική παραλλαγή

Βρες τους καλλιτέχνες

Ποιους καλλιτέχνες μπορείς να διακρίνεις από τον τρόπο που χειρίζονται τα χρώματα; Συμπλήρωσε κάτω από τα έργα το όνομα του δημιουργού και προσπάθησε να βρεις πληροφορίες για την τεχνοτροπία του.

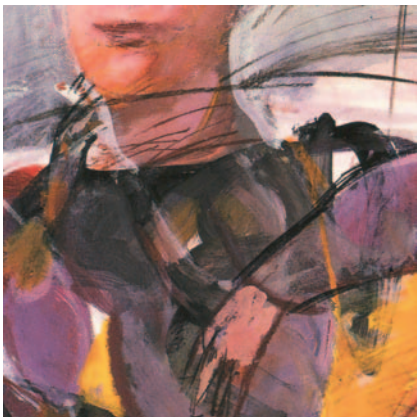
65.....
.....

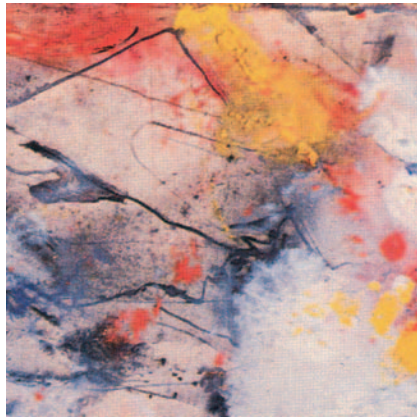
66.....
.....

67.....
.....

68.....
.....

69.....
.....

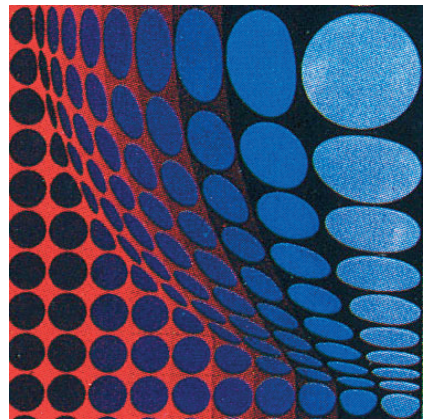
70.....
.....

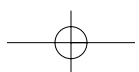
71.....
.....

72.....
.....

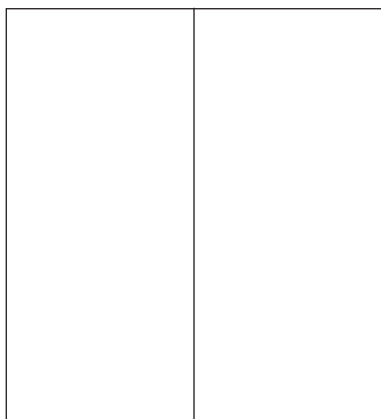

73.....
.....

Μεταμορφώσεις

Ζωγράφισε ένα καινούριο πρόσωπο στο πρόσωπό σου. Δημιούργησε έναν αστείο ή θλιμμένο τύπο, μεταμορφώσου σε λουλούδι, ζώο ή ρομπότ, χρησιμοποιώντας ειδικά χρώματα για μακιγιάζ (εικ. 75, 76). Κόλλησε στο μισό πλαίσιο μια φωτογραφία του προσώπου σου κομμένη στη μέση και ζωγράφισε πάνω σ' αυτή με μαρκαδόρους το νέο σου πρόσωπο, συνεχίζοντας το σχέδιο και στον άδειο χώρο.

75. Αυτοσχέδιο μακιγιάζ, Σεβαστή Π. 14 ετών

76. Ο Μαρσέλ Μαρσώ μακιγιάρεται

Φτιάξε ένα απίθανο καπέλο στολίζοντας έναν κύλινδρο από χαρτόνι με χαρτιά, πανιά, σχοινιά, φύλλα, χόρτα και ό,τι άλλο φανταστείς (εικ. 77, 78). Τα βαριά υλικά μπορείς να τα κολλήσεις με θερμόκολλα ή να τα ράψεις.

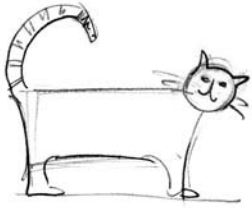
77. Καπέλο-περούκα από χόρτο, σχοινιά και οντουλέ χαρτί Μαρία Κ. 14 ετών
Καπέλο από πανιά, κουμπιά, μαλλί και χόρτο Ελένη Λ. 14 ετών

78. Μαρία Κ. Καπέλο από εφημερίδες και κλαράκια

Χάρτινοι ήρωες

Σχεδιάσε τους δικούς σου ήρωες με αφετηρία μια γεωμετρική μορφή, όπως στα παραδείγματα.

79.

--	--	--

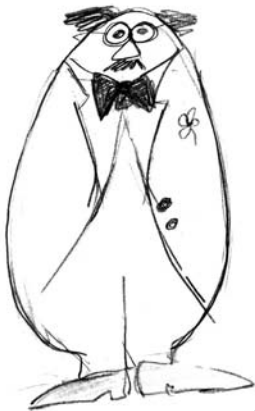
80.

--	--	--

81.

--	--	--

82.

--	--	--

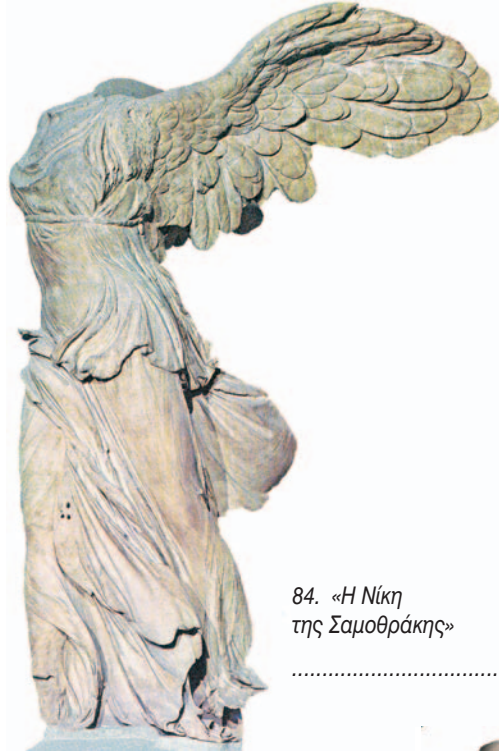
▶ Μάντεψε πώς, μάντεψε ποιο

Κάλυψε τη σελίδα μ' ένα διαφανές χαρτί και προσπάθησε να σχεδιάσεις τους άξονες των αγαλμάτων με το μολύβι σου, όπως στην εικόνα 88. Έπειτα γράψε τα συμπεράσματά σου για τον τρόπο που αλλάζουν οι κλίσεις των αξόνων ανάλογα με την κίνηση.

Μπορείς να ξεχωρίσεις ποια γλυπτά ανήκουν στην Αρχαϊκή, την Κλασική και την Ελληνιστική εποχή;

83. Κούρος

84. «Η Νίκη της Σαμοθράκης»

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

85. Πραξιτέλης «Ο Ερμής με το μικρό Διόνυσο»

86. Κόρη

87. Ειδώλιο

88. «Καρυάτιδα»

Σχεδιάζω

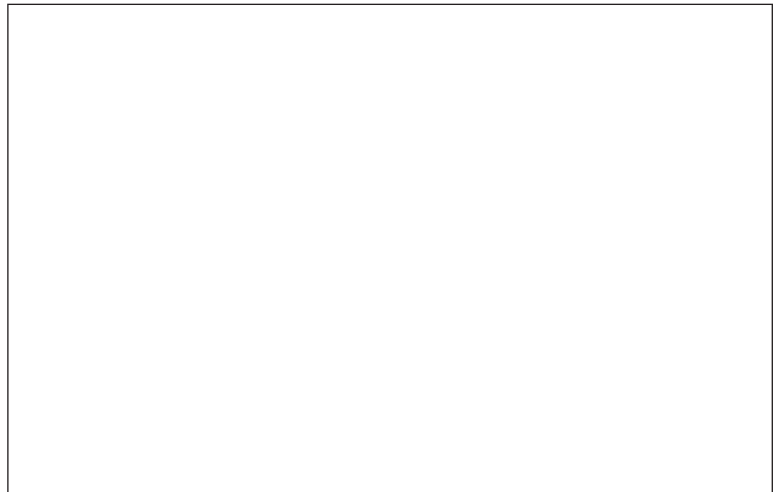
Συμπλήρωσε με μολύβι τον Παρθενώνα και πρόσθεσε τις λεπτομέρειές του παρατηρώντας τις εικόνες 297 και 303 του βιβλίου των Εικαστικών.

Το κορινθιακό κιονόκρανο είναι εμπνευσμένο από ένα καλάθι γεμάτο αγκάθια (εικ. 89). Σύγκρινέ το με το δωρικό και το ιωνικό κιονόκρανο (βλ. βιβλίο Εικαστικών, 301 και 302) και γράψε τρία διαφορετικά επίθετα που περιγράφουν τα χαρακτηριστικά του. Σχεδίασε με το μολύβι σου ένα κορινθιακό κιονόκρανο στο πλαίσιο.

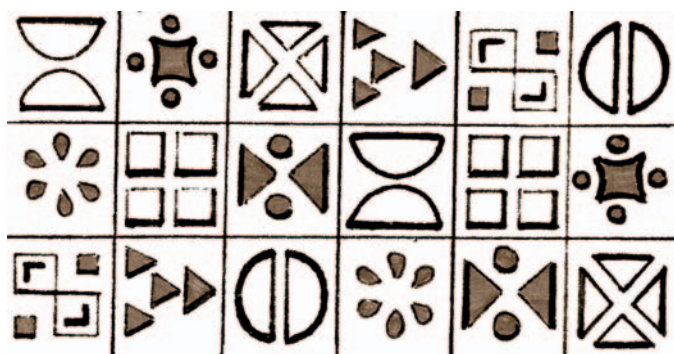
89.

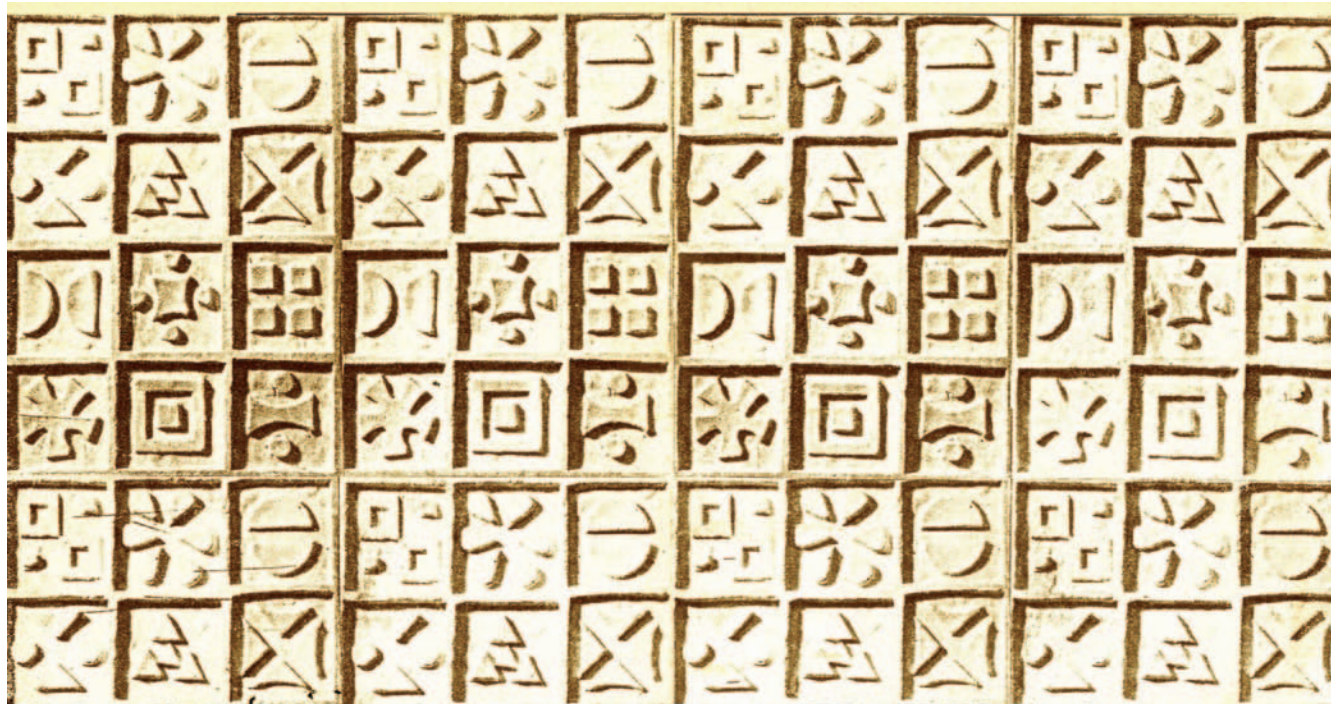
▶ Παίζοντας με τις σκιές

Αν συμφωνήσετε με τους συμμαθητές σου, επαναλαμβάνοντας μερικά σχέδια, μπορείτε να δημιουργήσετε με τα έργα σας εναλλασσόμενους ρυθμούς, για να διαμορφώσετε στην τάξη σας έναν ανάγλυφο ή διάτρητο χώρο.

Θα κάνετε από ένα απλό διακοσμητικό σχέδιο με διάφορες ιδέες (εικ. 90). Έπειτα θα διαλέξετε αυτό που προτιμάτε και ο καθένας θ' αναλάβει την κατασκευή ενός μέρους του. Μεγεθύνετε το κάθε σχέδιο σ' ένα τετράγωνο πλευράς 10-12cm. περίπου. Αντιγράψτε τα σχέδια σ' ένα λεπτό φελιζόλ και κόψτε τα. Κολλήστε τα με υδροδιαλυτή κόλλα σ' ένα τετράγωνο κομμάτι φελιζόλ, στις διαστάσεις του σχεδίου. Η κατασκευή σας μπορεί να χρωματιστεί μ' ένα χρώμα ή να καλυφθεί από χαρτί βουτηγμένο σε κόλλα ή να χρησιμοποιηθεί ως καλούπι για να δημιουργήσετε γύψινο ή τσιμεντένιο εκμαγείο. Ενώνοντας τις κατασκευές σας θα φτιάξετε ένα ωραίο ανάγλυφο χώρο (εικ. 91).

90. Διακοσμητικό σχέδιο

91. Ανάγλυφος χώρος ομαδική εργασία μαθητών

Διαβάζω ένα εικαστικό έργο

Κάνε την ανάλυση του έργου που προτιμάς συμπληρώνοντας το πλάνο.

α) Ορισμός του έργου						Εκφραστικοί προσδιορισμοί	Στατικότητα-Κινητικότητα	Δυναμισμός	Αρμονία-Ηρεμία	Ευχαρίστηση-Χαρά	Δραματικότητα	Φανταστικό-ονειρικό
Εικαστική μορφή	Ζωγραφική	Γλυπτική	Χαρακτική	Αρχιτεκτονική								
Καλλιτέχνης												
Τίτλος												
Θέμα												
Περίοδος												
Καλλιτεχνικό ρεύμα	Παραστατικό	Αφηρημένο										
β) Ανάλυση των στοιχείων της εικαστικής γλώσσας												
Οργάνωση της σύνθεσης	ΓΕΩΜΕΤΡΙΚΟ ΣΧΗΜΑ ΣΥΝΘ.	Τριγωνικό	Τετράγωνο	Ορθογώνιο	Κυκλικό							
	ΣΥΜΜΕΤΡΙΚΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ	Αξονική	Ζυγισμένη	Ακτινωτή								
	ΑΣΥΜΜΕΤΡΗ ΤΟΠΟΘΕΤΗΣΗ											
	ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΓΡΑΜΜΕΣ	Ευθείες οριζόντιες Ευθείες κάθετες Ευθείες πλάγιες										
		Καμπύλες	Μικτές	Ελικοειδείς	Ασαφείς							
	ΠΛΑΙΣΙΩΣΗ	Α' επίπεδο	Β' επίπεδο	Στο βάθος								
	ΟΠΤΙΚΗ ΓΩΝΙΑ	Μετωπική	Από ψηλά	Από χαμηλά								
Φως	Φυσικό	Τεχνητό	Απόκοσμο	Άμεσο	Έμμεσο							
	Μετωπικό	Πλάγιο	Αμυδρό	Διάχυτο	Κρυφό	Συγκεντρωμένο						
Σκιά	Διαβαθμισμένη		Ευδιάκριτη									
Χρώματα	Θερμά	Ψυχρά	Ουδέτερα		Αμυδρά							
	Βίαια	Ανοιχτά	Με χρωματικές αρμονίες		Με χρωματικές αντιθέσεις							
Οπτικά βάρη	ΦΟΡΜΕΣ	Δισδιάστατες			Τρισδιάστατες							
	ΔΙΑΤΑΞΗ	Συμμετρικά	Ασύμμετρα	Διάσπαρτα	Ρυθμικά							
Σχέσεις ανάμεσα στις μορφές	Με τα βλέμματα	Με τις χειρονομίες		Με το βαθμό της σπουδαιότητας								
Κίνηση	ΑΠΟΔΙΔΕΤΑΙ	Με γραμμές	Με φόρμες	Με χρώματα	Με στάσεις							
Χώρος	Ορισμένος (μπορεί να μετρηθεί)		Ακαθόριστος	Κλειστός	Ανοιχτός							

γ) Οι εντυπώσεις μου

1. Από τα στοιχεία της οπτικής γλώσσας αυτού του εικαστικού έργου αναγνωρίζεις:

α) Τη μετάδοση της αίσθησης της ηρεμίας, της αρμονίας, της ηρεμίας, της γαλήνης; Ναι Όχι

β) Τη μετάδοση μηνυμάτων δραματικών, έντασης, δυναμισμού, αντιθέσεων; Ναι Όχι

γ) Την έκφραση ενός μηνύματος παρακίνησης που έχει την πρόθεση να πείσει; Ναι Όχι

δ) Τη μετάδοση μιας πληροφορίας; Ναι Όχι

2. Αν κατάφερες να αναγνωρίσεις το εικαστικό ρεύμα ή την περίοδο στην οποία Αναφέρεται το έργο, θεωρείς ότι αποτελεί αντιπροσωπευτικό δείγμα; Ναι Όχι

3. α) Αν μπορέσεις να βρεις και άλλα έργα του ίδιου καλλιτέχνη, διακρίνεις κοινά στοιχεία μεταξύ τους; Ναι Όχι

β) Αν βρήκες κοινά στοιχεία ποια είναι αυτά;

.....

.....

92. « Το αλώνισμα του σιταριού» Ομαδική εργασία μαθητών από πηλό

Με απόφαση της Ελληνικής Κυβέρνησης τα διδακτικά βιβλία του Δημοτικού, του Γυμνασίου και του Λυκείου τυπώνονται από τον Οργανισμό Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων και διανέμονται δωρεάν στα Δημόσια Σχολεία. Τα βιβλία μπορεί να διατίθενται προς πώληση, όταν φέρουν βιβλιόσημο προς απόδειξη της γνησιότητάς τους. Κάθε αντίτυπο που διατίθεται προς πώληση και δε φέρει βιβλιόσημο θεωρείται κλεψίτυπο και ο παραβάτης δώκεται σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 7 του Νόμου 1129 της 15/21 Μαρτίου 1946 (ΦΕΚ 1946, 108, Α').

ΒΙΒΛΙΟΣΗΜΟ

Απαγορεύεται η αναπαραγωγή οποιουδήποτε τμήματος αυτού του βιβλίου, που καλύπτεται από δικαιώματα (copyright), ή η χρήση του σε οποιαδήποτε μορφή, χωρίς τη γραπτή άδεια του Παιδαγωγικού Ινστιτούτου.

